

Братя Грим
Златната гъска

Имало един баща с троица сина; на най-малкия казвали Глупчо и всички го гледали отвисоко, подигравали му се и се отнасяли несправедливо към него, щом им паднело.

Наканил се веднъж големият син да отиде в гората, дърва да насече. Преди да тръгне, майката му дала чудесни топли милинки и шише вино, за да не е гладен и жаден.

Щом навлязъл в гората, срещнало го едно старо сиво човече, поздравило го с „Добра среща“ и рекло:

– Дай да хапна от милинките и да пийна глътка вино, много съм гладен и жаден.

Но умният син отвърнал:

– Ако ти дам от милинките и виното, за мене няма да остане нищо. Върви си из пътя!

Зарязал човечето и продължил пътя си.

Като почнал да сече едно дърво, не минало дълго време, ударил накриво и брадвата се забила в ръката му; трябвало да се върне у дома, за да го превържат. А това му дошло от сивото човече.

После в гората отишъл средният син. Майката дала и нему, както на големия, милинки и шише вино. Старото сиво човече срещнало и него и го помолило да хапне от милинките му и да пийне глътка вино от шишето му. Но и средният син рекъл:

– Ако дам на тебе, трябва да лиша себе си. Върви си из пътя!

Зарязал човечето и продължил пътя си.

Наказанието не закъсняло: след няколко удара по дървото брадвата отскочила и хласнала средния син по единия крак така, че трябвало да го занесат на ръце в къщи.

Тогавя Глупчо рекъл:

– Татко, пусни веднъж и мене в гората да насека дърва!

Бащата отвърнал:

– Твоите братя си изпатиха лошо. Остави тая работа, не е за тебе!

Но Глупчо не спрял да го моли и накрая бащата рекъл:

– Хайде, върви! Дано, като си изпатиш, да поумнееш.

Дала му майката една питка, замесена с вода и опечена в пепелта, и шише прокиснала бира.

Като навлязъл в гората, срещнало го старото сиво човече, поздравило го и рекло:

– Дай да хапна от твоята питка и да пийна глътка бира от шишето, че много съм гладен и жаден.

Глупчо отвърнал:

– Моятя питка е печена в пепел и бирата е прокиснала, но ако нямаш нищо против, да седнем и да хапнем.

Седнали на земята, но щом Глупчо извадил питката, тя се превърнала в чудесни милинки, а прокисналата бира – в чисто вино. Хапнали и пийнали, а после човечето рекло:

– Ти имаш добро сърце и с радост отделяш от своето за чужди, за това ще те даря с щастие. Отсечи хей онова старо дърво и ще намериш нещо в коренището му.

Издумало човечето тия думи и си отишло.

Запътил се Глупчо към дървото, отсякъл го и видял в коренището му една гъска с пера от чисто злато. Извадил я, взел я със себе си и отишъл в една странноприемница да пренощува.

Съдържателят пък имал три дъщери, които видели гъската и полюбопитствували да узнаят каква е тази чудновата птица. Много им се искало също да си отскубнат по едно златно перо.

Голямата си рекла на ума: „Все ще намеря сгода да си отскубна едно перо“. И когато веднъж Глупчо излязъл нанякъде, тя хванала гъската за крилото, но пръстите и дланта ѝ се залепили за него и не могла да ги отлепи.

Скоро дошла и втората със същото намерение. Но щом се допряла до сестра си, залепнала за нея.

Накрая дошла и третата – и тя да си отскубне златно перо. Другите ѝ викнали:

– Не се доближавай, не се доближавай!

Но тя не разбрала защо да не се доближава, а си рекла на ума: „Щом те си вземат перо, ще си взема и аз“. Тръгнала към тях, но щом се допряла до сестра си, залепнала за нея.

И така трите по неволя прекарали нощта при гъската.

На другата заран Глупчо взел гъската под мишница, тръгнал си и нехаел за трите залепени моми, които били принудени да търчат подире му ту наляво, ту надясно – според неговите крачки.

Насред полето ги срещнал попът, видял ги наредени като на шествие и викнал:

– Не ви ли е срам, безобразници такива? Прилично ли е да търчите по момъка из полето?

Издумал това и уловил малката сестра за ръката, та да я дръпне, но щом се допрял до нея, също залепнал и затърчал заедно с тях.

След малко по пътя се задал клисарят и видял попа да върви по петите на момите. Почудил се клисарят и викнал:

– Дядо попе, къде си се запътил? Не забравяй, че днес имаме и кръщавка!

Спуснал се към него и го хванал за ръката, но също залепнал.

Търчали така петимата един зад друг и скоро видели на полето двамина селяни с мотики. Попът им подвикнал и ги помолил да го откъснат заедно с клисаря. Но щом селяните се допрели до клисаря, залепнали и те. Сега зад Глупчо с гъската търчали седмина.

Накрая стигнали в един град, дето царят имал дъщеря. Тя била толкова умислена, че никой не успявал да я размее. Ето защо той обявил, че онзи, който я размее, ще се ожени за нея.

Чул това Глупчо и се явил с гъската и цялата свита пред царкинята. Като видяла тия седем души да търчат непрекъснато един зад друг, тя се разсмяла гръмогласно и просто не могла вече да спре.

Поискал я Глупчо за жена, но царят не харесал зетя; почнал да възразява и да го усуква и накрая му рекъл, че трябва най-напред да му доведе човек, който може да изпие цяла изба вино.

Глупчо си спомнил за сивото човече, помислил си, че то сигурно ще може да му помогне, и отишъл в гората на мястото, дето отсякъл дървото. Видял там един човек, който седял с крайно нажалено лице. Попитал го Глупчо какво толкова му тежи на сърцето и човекът отговорил:

– Мъчи ме страшна жажда и не мога да я уталожя. Студената вода не ми понася. Преди малко наистина изпих една бъчва вино, но то беше, кажи-речи, капка върху нажежен камък.

– Аз ще ти помогна – рекъл Глупчо. – Ела с мене и ще пиеш до насита.

Завел го в избата на царя и човекът се нахвърлил на големите бъчви – пил, пил, пил, докато го заболял коремът. И преди още да залезе слънцето, изпил цялата изба.

Поискал Глупчо повторно невестата си, но царят се ядосал, че дъщеря му ще бъде отведена от такъв неугледен момък, когото всички наричали Глупчо, и поставил ново условие: да му доведе най-напред човек, който може да изяде цяла планина хляб.

Не мислил дълго Глупчо, а отишъл веднага в гората. На същото място седял човек, който си стягал корема с каиш, и намръщен му рекъл:

– Изядох цяла пещ хляб, но може ли само с толкова да се уталожя такъв голям глад като моя? Стомахът ми пак е празен и трябва да го стегна с каиш, иначе ще пукна от глад.

Зарадвал се Глупчо и рекъл:

– Стани и ела с мене! Ще ядеш до насита.

Завел го в двора на царя, който през това време заповядал да съберат и докарат брашното от цялото царство и да опекаат от него грамадна планина хляб. Изправил се пред нея човекът от гората, почнал да яде и за един ден цялата планина изчезнала.

Поискал Глупчо за трети път невестата си, но царят пак почнал да го усуква и пожелал кораб, който да върви еднакво по море и по суша.

– Пристигнеш ли тук на него – рекъл той, – веднага ще ти дам дъщеря си за жена.

Отишъл Глупчо право в гората, а там седяло старото сиво човече, с което поделил някога питката си, и рекло:

– Пих и ядох за тебе, сега ще ти дам и такъв кораб. Правя всичко това, защото ти беше милосърден към мене.

И му дал кораб, който можел да върви по море и по суша. И щом го видял, царят не можел вече да му откаже дъщеря си. Дигнали голяма сватба, а след смъртта на царя Глупчо наследил царството и живял дълги-дълги години честито с жена си.

КРАЙ

Brüder Grimm
Die goldene Gans

Източник: <http://bezmonitor.com>

Сканиране и разпознаване: Виктор, 2003

Публикация: Най-хубавите приказки на Братя Грим, издателство „Отечество“, София,
1996

Свалено от „Моята библиотека“ [<http://purl.org/NET/mylib/text/2285>]